<u>नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७ मा संशोधन गर्न तयार पारिएको तीन महले फाराम</u>

क्र. स.	धारा	बिध्यमान व्यबस्था	प्रस्ताबित व्यबस्था	संशोधन गर्नुपर्नाको विवरण
१.	२	२. (क) संस्थाको कार्यालय रहने ठेगानाः यस सस्थाको कार्यालय काठमाण्डौं महानगरपालिका, वार्ड नं २, पो.ब. २३१ मा रहनेछ । (ख) संस्थाको कार्य क्षेत्रः यस नेपाल भौगर्भिक समाजको कार्यक्षेत्र काठमाण्डौं जिल्लामा हुनेछ । आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित जिल्लाको स्थानीय अधिकारीको स्वीकृति लिई नेपाल राज्य भित्र कार्यक्षेत्र विस्तार गरिनेछ । (ग) संस्थाको अस्तित्वः यो संस्था एक अविछिन्न उत्तराधिकारवाला, संगठित, स्वशासित गैर-नाफामूलक, गैर राजनीतिक तथा गैर सरकारी सामाजिक संस्था हुनेछ । संस्थाबाट आफ्नो उद्देश्य बाहेक आय आर्जन गर्ने तथा कुनै प्रकारको शुल्क लिई वा नलिई परामर्श प्रदान गर्ने कार्य गरिने छैन ।	<u>मूल विधानको धारा २ मा संशोधन:</u> २. (क) संस्थाको कार्यालय रहने ठेगानाः यस सस्थाको <u>संघिय</u> कार्यालय काठमाण्डौं महानगरपालिका, वार्ड नं २६~~, पो.ब. २३१~~ मा रहनेछ। (ख) संस्थाको कार्य क्षेत्रः यस नेपाल भौगर्भिक समाजको कार्यक्षेत्र काठमाण्डौं जिल्लामा हुनेछ । आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित निकाय (प्रदेश वा स्थानिय ~~निकाय~~ तह) को स्वीकृति लिई नेपालभित्र कार्यक्षेत्र विस्तार गरिनेछ । (ग) संस्थाको अस्तित्वः यो संस्था एक अविछिन्न उत्तराधिकारवाला, संगठित, स्वशासित गैर-नाफामूलक, गैर राजनीतिक तथा गैर सरकारी सामाजिक संस्था हुनेछ । ~~संस्थाबाट आफ्नो उद्देश्य बाहेक आय आर्जन गर्ने तथा कुनै प्रकारको शुल्क लिई वा नलिई परामर्श प्रदान गर्ने कार्य गरिने छैन ।~~	पत्राचारका लागि अन्य संचार माध्यम पनि प्रयोग हुने आधुनिक परिवेशमा पो. ब. वा अन्य माध्यमहरुको विधानमा उल्लेख गरि रहनु समय सान्दर्भिक नदेखिएकाले । देशमा लागु भएको संघियताको आधारमा कार्यक्षेत्र विस्तार गर्नुपर्ने भएकाले । गैर–नाफामूलक संस्थाको रुपमा परिभाषित गरिएकाले हटाईएको तथा आवश्यकता पर्दा पेशासँग सम्बन्धित परामर्श राज्य अथवा अन्य निकायलाई प्रदान गर्नु यो संस्थाको दायित्व भएकाले ।

नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७ मा संशोधन गर्न तयार पारिएको तीन महले फाराम

क. स	**धारा**	**विद्यमान व्यवस्था**	**प्रस्तावित व्यवस्था**	**संशोधन गर्नुपर्नाको विवरण**
२.	३	**३. परिभाषाः** (क) "विधान" भन्नाले नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७ लाई सम्झनुपर्छ । (झ) “स्थानीय निकाय” भन्नाले गा.वि.स., महानगरपालिका, उप-महानगरपालिका, नगरपालिका र जि.वि.स. लाई जनाउनेछ ।	**मूल विधानको धारा ३ मा संशोधन :** (क) "विधान" भन्नाले नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७, (**संशोधन**) **सहितको** लाई सम्झनुपर्छ । **धारा ३ को उपधारा (झ) मा संशोधन :** (झ) “स्थानीय ~~निकाय~~ तह” भन्नाले **गाउँपालिका,** ~~गा.वि.स.,~~ नगरपालिका र ~~जि.वि.स.~~ जि. स.स. लाई जनाउनेछ ।	- नेपालको संविधान २०७२ बमोजिम संशोधित ।
३.	५	**उद्देश्य**	**धारा ५ को उपधारा १३ पछि निम्नानुशारको उपधारा १४ थप गरिएको छ।** “(१४) भौगर्भिक विज्ञानसँग सम्बन्धित राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय पेशागत एवं अनुसन्धानमूलक संस्थाहरुसँग साझेदारी तथा सहकार्य गर्ने साथै पेशागत शेवा समेत प्रदान गर्ने ।” **उपधारा १४ लाई उपधारा १५ बनाउने।**	समाजसँग आवद्ध दक्ष जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धि गर्दै भू-विज्ञान तथा देशको समग्र विकासमा योगदान गर्ने उद्देश्यका लागि थप गरिएको ।

नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७ मा संशोधन गर्न तयार पारिएको तीन महले फाराम

४.	७ (सदस्यता)	**(१) सदस्य :** क. भौगर्भिक विज्ञानमा कम्तीमा मास्टर्स डिग्री, माईनिङ इन्जिनियरिङ्गमा ब्याचलर्स डिग्री, जियोटेक्निकल इन्जिनियरिङ्गमा माष्टर्स डिग्री, वातवरणीय इन्जिनियरिङ्गमा ब्याचलर्स डिग्री, वा सो सरहको उपाधी प्राप्त गरेको व्यक्ति । ख. धारा (७-२) क) मा उल्लेखित विषयमा ब्याचलर्स डिग्री वा सो सरहको उपाधी प्राप्त गरेको र कम्तीमा ५ वर्ष अटूटरूपमा समाजको सह-सदस्य रही सकृयता साथ काम गरेको व्यक्ति । तर त्यस्तो सदस्यता कार्यकारिणी समितिको सिफारिशमा साधारण सभाको बहुमतबाट मात्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।	**धारा ७ को उपधारा १(क) मा संशोधन** क. नेपाल सरकारबाट मान्यता प्राप्त नेपाल ईञ्जिनियरिङ्ग सेवा अन्तर्गत जियोलोजि समूहको उपसमूहहरु जनरल जियोलोजि, ईञ्जिनियरिङ्ग जियोलोजि र हाईड्रोजियोलोजि सम्बन्धि विषयमा कम्तिमा माष्टर्स डिग्री गरेको वा सो सरहको उपाधि प्राप्त गरेको व्यक्ति, माईनिङ इन्जिनियरिङ्गमा ब्याचलर्स डिग्री, जियोटेक्निकल इन्जिनियरिङ्गमा माष्टर्स डिग्री, ~~वातवरणीय इन्जिनियरिङ्गमा ब्याचलर्स डिग्री~~, ~~वा सो सरहको उपाधी प्राप्त गरेको व्यक्ति~~ । **धारा ७ को उपधारा १(ख) मा संशोधन** धारा (७-२) क) मा उल्लेखित विषयमा ब्याचलर्स डिग्री वा सो सरहको उपाधी प्राप्त गरेको, भौगर्भिक विज्ञानमा पुरानो शिक्षा प्रणाली अन्तर्गत २ वर्षे व्याचलर्स डिग्री प्राप्त गरी कम्तीमा ५ वर्षको कार्यानुभव हासिल गरेको र कम्तीमा ५ वर्ष अटूटरूपमा समाजको सह-सदस्य रही सकृयता साथ काम गरेको व्यक्ति । तर त्यस्तो सदस्यता कार्यकारिणी समितिको सिफारिशमा साधारण सभाको बहुमतबाट मात्र प्रदान गर्न सकिनेछ	- विगतमा भौगर्भिक विज्ञानमा २ वर्षको ब्याचलर्स डिग्री रहेकोमा हाल ४ वर्षको ब्याचलर्स डिग्री कायम गरिएकोले समय सान्दर्भिक संशोधन गर्नुपर्ने देखिएको । - संबन्धित विषयमा न्यूनतम योग्यता हासिल गरी पर्याप्त पेशागत कार्यानुभव हासिल गरेको व्यक्तिलाई सह-सदस्यबाट सदस्यमा स्तरोन्नति गर्नु न्याय संगत भएको र पेशागत अनुभवका आधारमा यस्तो सदस्यता प्रदान गर्ने प्रचलन अन्य पेशागत संस्थाहरुमा पनि रहेकाले । - धारा ७ को उपधारा १(क) मा प्रस्तावित संशोधन बमोजिम उपधारा २ (क) मा संशोधन आवश्यक भएकाले ।

नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७ मा संशोधन गर्न तयार पारिएको तीन महले फाराम

		(२) सह-सदस्य : क. धारा ७-१) क) मा उल्लेखित तथा यससँग सम्बन्धित विषयमा ब्याचलर्स डिग्री (माईनिङ्ग इन्जिनियरिङ्ग र वातवरणीय इन्जिनियरिङ्ग बाहेक) वा सो सरहको उपाधि प्राप्त गरेको व्यक्ति ।	**धारा ७ को उपधारा २(क) मा संशोधन** क. धारा ७-१) क) मा उल्लेखित तथा यससँग सम्बन्धित विषयमा ब्याचलर्स डिग्री (माईनिङ्ग इन्जिनियरिङ्ग ~~र भौगर्भिक विज्ञानमा र वातवरणीय इन्जिनियरिङ्ग बाहेक) वा सो सरहको उपाधि प्राप्त गरेको व्यक्ति ।~~ **धारा ७ को उपधारा २ (ख) पछि देहायको उपधारा (ग) थप गरिएको छ** ग. भूगर्भशास्त्र विषय लिई ४ वर्षे बि.एस्सी. गरेकोलाई २ वर्ष अटुट रुपमा सह-सदस्य भएपछि पूर्ण सदस्यको लागि योग्य मानिने छ । **धारा ७ को उपधारा ३ मा संशोधन** कार्यकारिणी समितिले निर्धारित गरेको सम्पूर्ण शुल्क एक वर्षभित्रै बुझाउने धारा ७ ~~५~~ (१) मा उल्लेखित जुनसुकै सदस्यलाई आजीवन सदस्यता प्रदान गरिनेछ । तर यस्तो आजीवन सदस्यता शुल्क दश बर्षको सदस्यता शुल्कभन्दा कम हुने छैन ।	

		(३) आजीवन सदस्य : कार्यकारिणी समितिले निर्धारित गरेको सम्पूर्ण शुल्क एक वर्षभित्रै बुझाउने धारा ५ (१) मा उल्लेखित जुनसुकै सदस्यलाई आजीवन सदस्यता प्रदान गरिनेछ । तर यस्तो आजीवन सदस्यता शुल्क दश बर्षको सदस्यता शुल्कभन्दा कम हुने छैन ।	**उपधारा ४ थप** **(४) संस्थागत सदस्य :** नेपाल भौगर्भिक समाजको उद्देश्य तथा कार्यक्षेत्रसँग प्रत्यक्ष वा परोक्ष सम्बन्ध राख्ने पेशागत एवं अन्य गैर सरकारी अध्ययन-अनुसन्धानमूलक संघ संस्थाहरुलाई संस्थागत सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ, तर यस्ता सदस्यहरुले संस्थाको निर्वाचनमा मतदान गर्न, उम्मेदवार बन्न र प्रस्तावक एवं समर्थक बन्न पाउने छैनन् ।	- संस्थागत सदस्यताको लागि अनुरोध प्राप्त भएको तर विधानमा व्यवस्था नभएकाले थप गरिएको ।
५.	८(२)	**८. सदस्यता प्रदान गर्ने अधिकारीः** (१) धारा ७-१) क),—२)क) तथा (३) अन्तर्गत दिइने सदस्यता कार्यकारिणी समितिले प्रदान गर्नेछ ।	**धारा ८ को उपधारा १ मा संशोधन** (१) धारा ७-१) क), ख), -२) क), (३) तथा (४)अन्तर्गत दिइने सदस्यता कार्यकारिणी समितिले प्रदान गर्नेछ ।	- धारा ७-१)ख) मा प्रस्तावित संशोधनमा आधारित ।

		२) धारा ७-१) ख) तथा-२)ख) अन्तर्गत दिइने सदस्यता कार्यकारिणी समितिको सिफारिशमा साधारण सभाले प्रदान गर्नेछ ।	**धारा ८ को उपधारा २ मा संशोधन** २) धारा ७~~-१) ख) तथा~~-२)ख) अन्तर्गत दिइने सदस्यता कार्यकारिणी समितिको सिफारिशमा साधारण सभाले प्रदान गर्नेछ ।	
६.	९.	**९. सदस्यता प्राप्त व्यक्तिको अधिकार र कर्तव्य :** १) समाजको सदस्यता प्राप्त गरेका सबै किसिमका सदस्य तथा धारा ११ मा उल्लेखित सममानित सदस्यलाई साधारण सभाको बैठकहरूमा भाग लिने, छलफल गर्ने तथा आफ्नो सुझाव दिने अधिकार हुनेछ । ३) समाजको अनुरुपको कार्य गर्नु, प्रत्येक सदस्यता प्राप्त व्यक्ति तथा सम्मानित सदस्यको कर्तव्य हुनेछ।	**धारा ९ को उपधारा १ मा संशोधन** १) समाजको सदस्यता प्राप्त गरेका सबै किसिमका सदस्य तथा धारा ११ मा उल्लेखित **सम्मानित** ~~सममानित~~ सदस्यलाई साधारण सभाको बैठकहरूमा भाग लिने, छलफल गर्ने तथा आफ्नो सुझाव दिने अधिकार हुनेछ । **धारा ९ को उपधारा ३ मा संशोधन** ३) समाजको **उद्देश्य** अनुरुपको कार्य गर्नु, प्रत्येक सदस्यता प्राप्त व्यक्ति तथा सम्मानित सदस्यको कर्तव्य हुनेछ।	- विधान छपाईका क्रममा भएका त्रुटिहरुको संशोधन ।
७.	१२	**१२. साधारण सभा :** (६) साधारण सभाको गणपूरक संख्या कम्तिमा ५१% हुनु पर्नेछ ।	**धारा १२ को उपधारा ६ मा संशोधन** (६) साधारण सभाको गुणपूरक संख्या **सदस्य संख्याको** कम्तिमा ५१% हुनु पर्नेछ । **तोकिएको**	- थप स्पष्ट पारिएको

		(१०) धारा १० को प्रयोजनको लागि साधारण सभाको बैठकमा गणपूरक संख्याको गणना गर्दा बैठक बसेको समयमा नेपाल अधिराज्यभित्र उपस्थित समाजका सदस्यहरुको संख्यालाई लिईनेछ ।	**स्थान र समयमा गणपूरक संख्याको अभावमा साधारण सभा हुन नसकेमा कम्तिमा दुई हप्तापछि अर्को साधारण सभा बोलाईनेछ, जसमा गणपूरक संख्याको बंदेज रहने छैन्** ।त्यस बैठकको उपश्थित संख्याको बहुमतले उक्त धाराहरु संशोधनको निर्णय गर्नु पर्छ । **धारा १२ को उपधारा १० हटाउने** ~~(१०) धारा ६ १० को प्रयोजनको लागि साधारण सभाको बैठकमा गणपूरक संख्याको गणना गर्दा बैठक बसेको समयमा नेपाल अधिराज्यभित्र उपस्थित समाजका सदस्यहरुको संख्यालाई लिईनेछ ।~~	- उपधारा ६ को संशोधन पश्चात उल्लेखित प्रयोजनका लागि अन्य व्यवस्था आवश्यक नदेखिएकाले ।
८.	१३	**१३. साधारणसभाको काम कर्तव्य र अधिकार** (७) मनार्थ सदस्यता प्रदान गर्ने ।	**धारा १३ को उपधारा ७ मा संशोधन** (७) ~~मनार्थ~~ **सम्मानित** सदस्यता (Honarary Fellow) प्रदान गर्ने ।	- मानार्थ सदस्यताको व्यवस्था विधानमा नरहेकाले ।
९.	१६	**१६. पदाधिकारीहरूको अधिकार र कर्तब्यः** (५) कोषध्यक्षः (क) समाजको सम्पर्ण हिसाब राख्ने र साधारण सभाको वार्षिक बैठकमा आर्थिक प्रतिवेदन पेश गर्नेछ ।	**धारा १६ को उपधारा ५-क) मा संशोधन** (क) समाजको ~~सम्पर्ण~~ **सम्पूर्ण** हिसाब राख्ने र साधारण सभाको वार्षिक बैठकमा आर्थिक प्रतिवेदन पेश गर्नेछ । **धारा १६ को उपधारा ५-ख) को सट्टामा देहायको उपधारा ५-ख) राखिएको छ**	- त्रुटि सच्याईएको

		ख) महासचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरवाट संचालन हुने गरी नेपाल भौगर्भिक समाजको नाममा कुनै स्थानिय बैंकमा खोलिएको खाता संचालन गरिनेछ । तर आवश्यक परेमा कार्यकारिणी समितिको अन्य कुनै पदाधिकारीहरुको संयुक्र हस्ताक्षरबाट समाजको नाममा खाता संचालन गर्न सकिनेछ ।	ख) ~~महासचिव र कोषाध्यक्षको संयुक्त हस्ताक्षरवाट संचालन हुने गरी नेपाल भौगर्भिक समाजको नाममा कुनै स्थानिय बैंकमा खोलिएको खाता संचालन गरिनेछ । तर आवश्यक परेमा कार्यकारिणी समितिको अन्य कुनै पदाधिकारीहरुको संयुक्र हस्ताक्षरबाट समाजको नाममा खाता संचालन गर्न सकिनेछ ।</br>~~ समाजको चल अचल सम्पतिको साथै कोष तथा लेखा सम्बन्धि सम्पूर्ण कुराको अद्यावधिक अभिलेख राख्ने ।	- खाता संचालन सम्बन्धि व्यवस्था विधानको धारा २१ मा छुट्टै उल्लेख गरिएकोले तथा उक्त धारासँग नबाझिने गरि संशोधन गरिएको ।
१०	१७	सदस्यता खारेज हुने अबस्था	७. संस्थागत सदश्यले बार्षिक रुपमा नियमित नबिकरण शुल्क नबुझाएमा	- संस्थागत सदश्यको नया प्रस्ताव गरेकाले खारेजिको पनि विधानमा व्यवस्था नभएकाले थप गरिएको ।
११.	१८	**१८. लेखा परीक्षण :** (१) संस्थाको आय-व्ययको लेखा प्रचित कानून बमोजिम स्पष्ट तवरले राखिने छ, (४) लेखा परीक्षणको नियुक्ति साधारण सभाबाट हुनेछ। तर प्रथम साधारण सभा नभएसम्म लेखा परीक्षकको नियुक्ति कार्य समितिबाट हुनेछ,	**धारा १८ को उपधारा १ मा संशोधन** (१) संस्थाको आय-व्ययको लेखा ~~प्रचित~~ **प्रचलित** कानून बमोजिम स्पष्ट तवरले राखिने छ, **धारा १८ को उपधारा ४ मा संशोधन** (४) लेखा ~~परीक्षणको~~ **परीक्षकको** नियुक्ति साधारण सभाबाट हुनेछ । तर प्रथम साधारण सभा नभएसम्म लेखा परीक्षकको नियुक्ति कार्य समितिबाट हुनेछ,	- त्रुटि सच्याईएको - त्रुटि सच्याईएको
१२.	२०	**२०. निर्वाचन:** (४) सामान्यतया निर्वाचन हरेक दुई वर्षको	**धारा १८ को उपधारा ४ मा संशोधन** (४) सामान्यतया निर्वाचन हरेक दुई वर्षको अगष्ट	- त्रुटि सच्याईएको

नेपाल भौगर्भिक समाजको विधान २०३७ मा संशोधन गर्न तयार पारिएको तीन महले फाराम

		अगष्ट महिनामा हुनेछ । तर अगष्ट महिनाको आखिरी दिनसम्म पुरानै पदाधिकारीहरुको पदावधि कायम रहनेछ र नवनिर्वाचित पदाधिकारीहरुको पदावधि सेप्टेम्बर महिनाको पहिलो दिनदेखि शुरु हुनेछ । निर्वाचन परिमाणको घोषणा भएको मितिदेखि ७ दिनको वा पहिलो सेप्टेम्बर अघिसम्मको अवधि बर-बुझारथको अवधि हुनेछ । यस्तो अवधिमा कार्यकारिणी समितिको बैठक नव निर्वाचित कार्यकारिणी समितिले समेत भाग लिएको संयुक्त बैठक हुनेछ ।	महिनामा हुनेछ । तर अगष्ट महिनाको आखिरी दिनसम्म पुरानै पदाधिकारीहरुको पदावधि कायम रहनेछ र नवनिर्वाचित पदाधिकारीहरुको पदावधि सेप्टेम्बर महिनाको पहिलो दिनदेखि शुरु हुनेछ । निर्वाचन ~~परिमाणको~~ परीणामको घोषणा भएको मितिदेखि ७ दिनको वा पहिलो सेप्टेम्बर अघिसम्मको अवधि बर-बुझारथको अवधि हुनेछ । यस्तो अवधिमा कार्यकारिणी समितिको बैठक नव निर्वाचित कार्यकारिणी समितिले समेत भाग लिएको संयुक्त बैठक हुनेछ ।	
१३.	२१	**२१. खाता संचालन :** संस्थाको बैंक खाता अध्यक्ष र कोषाध्यक्षको (अनिवार्य) आवश्यकता अनुसार महासचिव वा उप-सचिव मध्ये कुनै एकको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुनेछ । प्रचलित ऐन नियम अनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको स्रेस्ता राख्ने व्यवस्था गरीने छ ।	**धारा २१ मा संशोधन** संस्थाको बैंक खाता कोषाध्यक्ष(अनिवार्य) र अध्यक्ष वा महासचिव मध्ये कुनै एकको संयुक्त दस्तखतबाट संचालन हुनेछ । प्रचलित ऐन नियम अनुसार खर्च गर्ने तथा खर्चको स्रेस्ता राख्ने व्यवस्था गरीने छ ।	- थप स्पष्ट पारिएको र त्रुटि सच्याईएको